

Chorahnen

VÅRNUMMER 2005

Organ for
Akademisk Korforening

Chorahnen

TØR DER ANDRE TIER!
SYNGER DER ANDRE MIMER!
FORTISSER DER ANDRE PIANISSER!

Kjære AKF'er

Nå har det sannelig gått ett år siden sist du holdt en rykende fersk utgave av Chorahnen i hånden. Tiden flyr! Her i redaksjonen klamrer vi oss til tanken på at smått er godt.

Vi er på god vei inn i et spennende jubileumsår. Akademisk Korforening feirer 75 flotte år som Universitetet i Oslos blandede kor. Med kun tre dirigenter! Og vi er altså bare 30 år yngre enn nasjonen Norge, for å sette det litt i perspektiv.

2005 skal markeres på flere måter. Det viktigste blir kanskje selve jubileumskonserteren. Men vi skal også på miniturné, i tillegg til at det skal utgis bok om korets historie.

I disse dager jobbes det målbevisst mot konserten 24. april. Det skal gå bra. Ikke minst fordi vi blir stadig mer vant til vår ”nye” og dyktige dirigent . Og han blir mer kjent med oss. I denne utgaven av Chorahnen har Gjermund gjort seg noen tanker om AKF. Hva er vi gode på, hva kan forbedres? Han spiller ballen over til oss. Hvis vi ønsker å bli et enda bedre kor, må hver og en ta ansvar for egen utvikling.

Når det gjelder Chorahnen, så ville det vært en overdrivelse å si at redaksjonen er blitt nedrent av ivrige bidragsytere. Men heldigvis finnes det noen. Takk til alle dere som har bidratt. Husk at det ikke skal så mye til. En god historie, et dikt, noen tanker om dette og hint. Vi er åpne for forslag. Hvis flere melder seg, kan vi kanskje få til en skikkelig sommer-/høst-/jubileumsutgave?

Nok alvor. Vi er her for å synge, fordi det å synge er gøy! Jeg er fristet til å stjele litt fra Freia: ”Sang bidrager til at bevare sindets munterhed”.

Ha en flott vår!

Anne

Midt i svevet !

Det kan gi gale assosiasjoner å bruke et slikt bilde et par dager etter at det norske hopplandslaget landet på kulen i lagkonkurransen i Oberstdorf, men for meg er det å være midt i svevet et uttrykk for at vi er underveis og har gode forutsetninger for å lykkes med våre utfordringer, både musikalsk og ellers.

Vi er i midt i oppkjøringen til vårkonserten i Aulaen 24.april. Det er fortsatt mange noter som ikke er på plass, det svever, men det er en positiv utvikling. Den lille usikkerheten på om vi virkelig vil beherske stoffet når vi kommer til konserten, er en nyttig inspirasjon til å arbeide videre. Korets evne til å løfte seg når vi nærmer oss konsertdagen har imponert meg flere ganger, senest på gudstjenesten i Frogner kirke.

De praktiske forberedelsene til vårkonserten er også godt i gang. For meg var Messe Solennelle et ukjent verk før Gjermund foreslo det, men den positive responsen fra solistene vi har kontaktet lover godt.

Vår junitur til Värmland er fortsatt under utvikling, godt hjulpet av en kreativ og godt arbeidende turnèkomite og vår dirigent med lokalkunnskap om området. Personlig gleder jeg meg til turen, både musikalsk og sosialt, og håper at vi reiser med et stort kor som vil fylle Sunne kirke og våre andre konsertsteder med god korklang.

Den sosiale siden av koret er viktig og dessverre litt for ofte en salderingspost når vi strever med å komme i mål med våre musikalske ambisjoner. Nå har vi fått laget et bildegalleri som vi har ambisjoner om å oppdatere jevnlig. Vi arbeider også med andre ting som vil bidra til å gjøre AKF til et mer sosialt kor. Når det kommer til stykket, er imidlertid dette mye opp til hver enkelt av oss. Hvis vi alle er nysgjerrige og inkluderende overfor våre medsangere, blir vi et sosialt kor.

Vi er inne i et rundt jubileumsår. Få av oss kommer til å oppleve AKFs 100-års jubileum som aktive medlemmer, så vi må gjøre det beste ut av de 75 som vi feirer i år. Vi er et kor med tradisjoner og mange gode musikalske prestasjoner. I et jubileumsår er det naturlig å se bakover. Samtidig, mer enn noen gang tidligere i min tid i AKF, har vi nå en mulighet til å påvirke korets utvikling i årene som kommer. Vi i styret arbeider med det og håper at hele koret melder seg på i denne diskusjonen

Som sagt innledningsvis, vi er underveis på mange områder. Jeg er glad for innsatsen som folk i koret legger for dagen, både når det dreier seg om å legge litt ekstra i innlæringen av spennende og krevende kormusikk og å stille opp i forhold til de mange praktiske gjøremålene som er nødvendige for at hjulene skal gå rundt. Med dette engasjementet som grunnlag, har jeg god tro på at vi vil lande med et godt resultat.

Audun

Til alle i AKF

Dirigent-refleksjoner underveis:

Jeg føler behov for - etter ca. 3/4 år ” i drift” å reflektere litt omkring det å være nyansatt dirigent i AKF. Tanken er å stimulere til en debatt om veien videre, og det bør vel være en spennende utfordring for enhver AKF-sanger?

Jeg har nå opplevd koret på om lag 20-25 prøver, akademisk kortreff i Bergen, 17.mai på Vår Frelses gravlund, sommeravslutning på St.Hanshaugen, akademiske oppdrag i aulaen to dager på rad i september, konsert i Frogner kirke, styremøter og uformell kontakt med enkeltmedlemmer og tillitsvalgte.

Koret har, slik jeg ser det, to viktige fundamentet eller søyler for sin virksomhet:

- a) den musikalske og
- b) den formelle tilknytningen/ tradisjonene knyttet til universitetet.

Det musikalske fundamentet er å være et stort, godt kor med vekt på å synge de store verkene for kor og orkester, samt god a-capella musikk fra ulike epoker. *Det andre fundamentet* tar vare på tradisjonen, på det formelle og gir enestående muligheter til å presentere seg på best mulig måte (med et minimum av organisatorisk innsats) i offisielle og høytidelige anledninger; ”immatrikulering”, doktor-kreering, 17.mai osv.

”Suverene” fordeler:

AKF har noen fordeler få andre kor har, og som mange kan misunne dem! Hvor mange kor har et lydhørt publikum på 500 en 17.mai-morgen uten å løfte så mye som en finger for PR-arbeid, billettsalg eller annen administrasjon? Hvor mange kor kan fritt benytte et av hovedstadens beste konsertlokaler for kor (Aulaen), mens andre kor betaler 20.000,- kroner for samme mulighet? Hvor mange andre kor blir invitert til høytidelige og formelle anledninger der vårt kunstneriske bidrag utgjør en så viktig del av helheten at seremonien er utenkelig uten vår medvirkning?

-AKF mottar økonomisk bidrag fra Universitetet og er på den måten i stand til å drive kor med langt lavere kostnader enn andre kor. (I et kor jeg kjenner til, der den kommunale støtten har bortfalt, må kontingenten settes til mer enn 3.000,- pr år for å sikre driften).

-AKF har gjennom sin medvirkning både i Aulaen, i Frogner kirke og andre steder fått svært gunstige betingelser ved leie av lokaler.

-AKF har en tradisjon for å være et stort og godt kor, med hovedvekt på klassisk tradisjon og ”akademisk dannelsen”. Navnet Arnulf Hegstad har i mange år borget for kvalitet, soliditet og forventning om mange stort anlagte konserter. Dette har ført til jevnt god rekruttering.

”Gamle” AKF-ere er åpenbart bevisst på denne arven! Mitt inntrykk er imidlertid at ikke alle ”nye” sangere er like bevisste på dette. Vi har muligens en jobb å gjøre i forhold til å ha felles mål for virksomheten i koret?

Nivåer...

Nivå 1:

Det er flere nivåer: Nivå på den enkelte sanger og nivå på koret som helhet! Det er ikke nødvendigvis *alltid* en sammenheng! Det første skal sikres gjennom opptak, det andre gjennom felles arbeid underveis. Og dette arbeidet gjennomføres *bare delvis av dirigenten!!!* En basis må være på plass:

- 1) nok antall sangere på alle stemmegrupper (har vi det?)
- 2) stoffet må kunne godt nok til å musisere (kan vi det?)

– når *det* fundamentet ligger kan dirigenten begynne å jobbe, forme, forløse, male, bruke instrumentet kor! Og dirigenten må få spille ofte på instrumentet kor, ikke bare på den siste prøven før konsert! Hvem sitt ansvar er det å rekke fram i tide?

Nivå 2:

Det generelle kornivået i vår ”liga” (f.eks de akademiske korene) er høyt! Det forplikter! Det er selvsagt moro nok å være det beste koret på St.Hanshaugen, men vi blir stadig minnet på en sterk konkurranse fra andre gode kor. Hva må til for å bli blant de beste?

Nivå 3:

Hva slags progresjon ønsker koret å ha i det musikalske arbeidet? Enkelte synes innøving går for fort og strever med å henge med, andre synes det er passe og noen kunne til og med tenke seg enda raskere tempo i tilegnelsen av nytt stoff. Skal vi i AKF arbeide kun med det vi rekker på fellesprøvene, eller må en i et kor som vårt regne med å øve hjemme? Er programpolitikken tydelig for alle i koret? Skal vi én gang i året synge et klassisk verk med orkester og så litt a capella resten av året, eller er det andre/flere mål for korarbeidet som kan være viktig, f.eks å oppføre ny musikk, ha en plan for utvikling av klang eller repertoar i form av helgeseminarer el.l.

Dugnadsånd:

Lykkelige er de korsangere som slipper å stå på loppemarkeder eller selge telefonkataloger for å kunne synge i kor! AKF er heldig stilt med en god økonomi, men det er alltid en del arbeid knyttet til konserter og prosjekter. De relativt få oppgavene som må løses er et felles ansvar, ikke minst det å rekruttere, å invitere med på konsert og å sørge for at våre arrangementer blir godt kunngjort. Vi velger styre og råd for å koordinere, ikke for å slippe unna arbeid selv, og alle har et like stort ansvar for at vår kulturformidling kan nå flest mulig. Det å skape en felles følelse av ansvar for de konsertene vi holder er en utfordring, også i AKF!

Det sosiale:

-er neppe det viktigste i vårt kor, men heller ikke uten betydning! Selv om interessen for musikk, for sang, for en spesiell type repertoar eller for selvutvikling er det viktigste, er det for de fleste av oss også viktig å bli sett, hørt, regnet med og tatt vare på i et fellesskap vi tross alt bruker adskillige timer på gjennom et semester. Mange ”gamle” AKFere kjenner hverandre godt, de nye må inkluderes, både sosialt og musikalsk. Plassering mellom trygge sangere er ofte viktig i en innkjøringsfase, det å bli invitert med en kort tur etter øvelsen, eller å bli kontaktet i pausene er like viktig. En påminnelse til oss alle?

Et veiskille:

AKF står på mange måter ved et veiskille, -ny dirigent, -en del utskiftning av medlemmer, -en tøffere konkurranse i kulturbildet, -og ikke minst et tøffere klima for kulturformidling! Denne muligheten kan føre til midlertidig lammelse, en viss avventende holdning eller sågar til regresjon. Men også til fornyelse, frisk satsing på nye muligheter, og en klar forventning om kvalitetsheving i alle ledd, både musikalske, organisatoriske og sosiale!

Oppsummering:

Det viktigste for utviklingen av et kor er ikke alltid hva man gjør, men like mye at medlemmene arbeider *sammen om et felles mål!* Det er når retningen er klar for flest mulig at progresjonen stiger, at koret utvikles og at en god prestasjon oppleves som en belønning for innsats!

Det jeg ønsker er å stimulere til debatt! Fordi koret trenger en felles oppfatning av mål og metode. Å gå den veien er ganske spennende, særlig om det enkelte medlem tar ansvar for å delta i debatten! Hvor er AKF om et år, eller om 10? – Hvor er du?

God debatt!

Gjermund

AKF – reaksjonært ?

eller

moderne??

Halvfullt hus og stormende jubel

Den tredje akademiske høstkonserteren ble både vakker og variert. Den viste bredden i korene som er tilknyttet Universitetet i Oslo. Og den viste AKF at vi snart må lære oss å synge uten noter...

Visse ting kan tyde på at det helst er familie og venner som møter opp for å støtte sine syngende håpefulle. Og det er flott. Men vi hadde kanskje håpet på et litt større rekrutteringsgrunnlag. Slik at et sterkt skrantende basslag kunne ha fått forsterkninger. Og at 1. sopranene slapp å konkurrere med nøtteskrika i hver bidige sang. Om det ikke var så mange studenter og andre intetanende som stakk innom, var entusiasmen desto større hos de som var til stede. Halve salen besto riktignok av kor. Heldigvis lot de høre fra seg også når de ikke sto på scenen. Det blir god stemning av slikt. Litt sånn "dette er vi sammen om, dere".

AKF var første kor ut, i år som i fjor. Og som i fjor følte det som om vi var kjempeflinke. Helt til de andre korene satte i gang. Er det bare meg, eller blir nivået bare høyere og høyere? Vi skal ikke sammenligne oss med sangfuglene i Schola Cantorum, men dog. Dirigent Gjermund syntes vi gjorde en god jobb, men mente at vi fortsatt hadde en del å gå på. En god trøst å høre fra uavhengige kilder i salen at vi hadde forbedret oss atskillig fra i fjor.

Kvindelige Studenters Sangforening holdt som vanlig et høyt nivå. Det lyder vakkert med bare kvinnestemmer. Og imponerende uten noter.

Herrene i Sangselskabet Guldbergs Akademiske Kor ser imponerende seriøse ut der de står i sine flotte habitter. Desto mer overraskende blir det når de opptrer som en gjeng flaksende kråker snarere enn et vanlig kor. Det var morsomt å se dem speide ivrig etter Olav Trygvasson, men det ble kanskje litt vel mye show. I den grad at det musikalske kom litt i bakgrunnen. Men de skal ha all ære av at de ufordrer det vanlige konsertkonseptet, og tør å gjøre noe litt utenom det vanlige. At de har det gøy på øvelser kan det være liten tvil om!

Etter pausen var turen kommet til årets gjester, Stavanger Studentsangforening. De gjorde en flott jobb; spesielt ABBA-biten fikk mange til å trampe takten i gulvet. Og huske sine glansdager i tidlig disco-tid.

Schola Cantorum var, som vanlig, i en klasse for seg. Skulle for så vidt bare mangle, med tanke på at dette stort sett er mennesker som har tenkt å leve av musikken.

Vakkert var det i alle fall.

Den norske Studentersangforening fremsto som Guldbergs motstykke. I alle fall denne kvelden. Her var det ikke mye show og ablegøyer, men desto mer seriøs sang.

Etter konserten var det middag med ymse drikke på Harry's på Karl Johan. Stor stemning etter hvert. Særlig da Guldbergs glade gutter stemte i med den ene drikkevisen og studentsangen etter den andre, kun avbrutt av Studentersangforeningen som ikke kunne vise seg noe dårligere. Riktig artig var det. Men jeg skulle ønske vi kunne lære oss disse visene i AKF, slik at vi kan være med på moroa neste gang. Kvelden fortsatte med nachspiel i Studentersangforeningens festlokaler i Prof. Dahlsgt. Dessverre var det få fra AKF som ble med så langt. Der ble det uansett mer øl og flere drikkeviser. Og for alt jeg vet, så synger de ennå!

Anne

AKFs allehelgenskonsert

Søndag 7. november holdt AKF allehelgenskonsert i Frogner kirke med 3 verker i fredens og forsoningens tegn av henholdsvis Bernstein, Górecki og Fauré. Koret gjorde en solid fremføring ifølge tilbakemelding fra publikum – til tross for at det hadde sett mørkt ut få uker i forveien.

Kampen mot klokken

Tatt i betraktning at koret hadde begynt innøvingen av repertoaret allerede i mai, var det nesten litt overraskende at vi var såå langt fra mål én måned før konserten. Vi tok opp igjen repertoaret til høstkonserten i begynnelsen av oktober etter noen ukers avbrekk som følge av andre konserter på programmet. Den ellers så positive dirigenten greide da ikke å legge særlig skjul på at hans store debutkonsert med AKF syntes å henge i en tynn tråd. Selv korets medlemmer var bekymret. Leonard Bernsteins Chichester Psalms hørtes gebrekkelig ut! Hadde vi rett og slett tatt oss vann over hodet ved å velge et såpass tonalt og rytmisk krevende stykke, som attpåtil skulle synges på hebraisk? Arnulf Hegstad, for eksempel, hadde funnet det for risikabelt å sette opp verket på AKFs konsertplan i sin dirigenttid. Men nød lærer naken kvinne å spinne. Gjennom noen få hektiske og nesten nervepirrende ukers kamp mot klokken satt i hvert fall verket omsider som det skulle – på generalprøven. La gå at det hadde måttet gå litt på bekostning av øvingen på Gabriel Faurés Requiem og Totus Tuus av Henryk Mikolaj Górecki. Vi var likevel enige med Gjermund om å ta lærdom av erfaringen og ”lande” musikalsk litt tidligere før neste konsert. Det ville i det minste virke forebyggende mot magesår.

Høytidsstemt stund i Frogner kirke

Det å få lov til å synge vakker musikk sammen med profesjonelle musikere og solister, foran et stort publikum, kan gjøre enhver amatørkorist høytidsstemt. 1,5 time går dessverre altfor fort, men moro var det å synge allehelgenskonsert i Frogner kirke den 7. november! Det er nesten så man tar seg i å misunne de profesjonelle et så glamorøst yrke, før man kommer på at det sikkert er mye slit og øving mellom konsertene, og jobbing for å få inn nok oppdrag til å få endene til å møtes. Musikerne fra Oslo Filharmoniske Orkester var som alltid profesjonelle å samarbeide med. Balansen mellom koret, musikerne og organisten var kanskje ikke helt finstemt på Faurés Requiem hvis man skal være pirkete. Til gjengjeld satt Chichester Psalms

som et skudd. Dette verket bød også på et interessant møte med en for undertegnede hittil ukjent stemme, kontratenoren – eller en mann som synger altstemme, i Rasmus Høgsets skikkelse. Denne unge tettbygde mannen overrasket med en forunderlig kombinasjon av høye toner og stor stemmeprakt. Altrekken bleknet til sammenligning. De øvrige solistene, sopranen Cecilie Rønning og barytonen Njål Sparbo, gjorde også jobben sin - rutinert og dyktig. Et fint dramaturgisk grep var bruk av hele kirken under konserten: først fremføring av Chichester Psalms oppe fra galleriet, deretter Totus Tuus spredt rundt benkeradene og til slutt Faurés Requiem fremme i koret. Denne originale vekslingen falt som ventet i smak hos publikum og kan med hell benyttes igjen ved en senere anledning.

Ingen konsert uten publikum!

Trofaste familiemedlemmer og venner av korets medlemmer var som vanlig møtt frem. Men hvor var menighetens medlemmer og folk fra nabolaget? Det slo undertegnede at presten kanskje hadde glemt å reklamere for konserten under gudstjenesten tidligere på dagen. Samtidig konkurrerte visstnok AKF om publikum med andre allehelgenskonserter den helgen. Det var i alle fall noe glissent langs benkeradene. Heldigvis er koret i den privilegerte økonomiske situasjon at vi kan ta oss råd til å holde en så flott konsert selv om vi ikke får solgt nok billetter til å dekke alle utgiftene. Dessuten bør vi alltid ta mål av oss å gi de fremmøtte en best mulig konsertopplevelse uansett om de er mange eller få. Samtidig er det ikke til å komme bort fra at det gir en ekstra energi å synge for full sal. Jeg gjetter på at vi bør kunne greie å trekke enda flere publikummere neste gang!

Vibecke

Årsfesten

Fredag 12. november var en kald og gufsen dag. I alle fall ute. Inne i Sjømannsforeningens lokaler var det derimot en lun bris av sludrende stemmer. AKF's årsfest gir gode muligheter til å bli bedre kjent med sine medkorister.

Årsfesten skulle være en anledning til å kaste seg ut i elegant dekadanse, ifølge arrangements-komiteen. Dekadente eller ikke, et førtital AKF'ere hadde tatt ut møllkulene av dressen, og funnet frem sine beste selskapsantrekk. Folk småpratet over et glass musserende. Mange av oss benyttet anledningen til å bli litt bedre kjent med andre enn de vi sitter ved siden av hele tiden. Det lett krampaktige grepet om den medbragte Lefsa ble stadig mer avslappet etter hvert som velkomstdrinken gjorde jobben sin. Stemningen ble enda mer løssluppen da vi skulle finne ut hvem vi skulle ha til bords. Et fiffig opplegg, der alle hadde fått noen linjer fra, for eksempel, Faures Requiem. Så skulle damene finne ut hvilken mann som hadde linjer som passet til. Det er nå en gang slik at det er flere kvinner enn menn i koret, så hver mann hadde (minst!) to kvinner til bords. Og gutta gjorde jobben sin, de. Melon og spekeskinke til forret, dampet ørret til hovedrett, og iskake til dessert. Rettene fikk følge av en god hvitvin, og det smakte utmerket alt sammen. Ingen tvil om at arrangements-komiteen har fått mye ut av pengene.

Hit eit steg og dit eit steg

Etter middag, og mer eller mindre dannet konversasjon, var det tid for å riste litt løs på dansegulvet. Skjønt riste og riste. Dansingen ble innledet med polonese, slik seg hør og bør ved slike høytidelige anledninger. Polonesen er en lett antikvarisk marsjgang de færreste av oss undertar spesielt ofte. Kanskje ikke så underlig, med tanke på at det er en selskapsdans fra 1700-tallet. Her går alt etter et bestemt mønster, og improvisasjon er ikke akkurat tingen. For min del var det mange år siden sist, men du verden så artig det var. Det er forresten utrolig hva en husker, når en først er i gang. Når jeg i tillegg var blitt tildelt en svært dansefør partner som valset meg av gårde etterpå, så var lykken fullkommen! Deretter var det drinker og småpratning rundt småbord, og i baren. Noen våget seg ut på dansegulvet igjen, som de for en stor del fikk ha for seg selv. Kort oppsummert ble det en svært hyggelig kveld. En stor takk til arrangørene, som gjorde en glimrende jobb! Neste år blir vi sannsynligvis enda flere, når det er jubileums-årsfest. Gleder meg allerede!

Anne

Dirigenten bak Adventskonserten – Eldar Nilsen

Undertegnede ble fascinert av den entusiastiske dirigenten som ledet oss under Adventskonserten i Aulaen, og ba om å få et intervju med ham etter jul. Det endte med at vi fant oss et ledig bord blant gråhårede damer på Halvorsens Konditori i en lunsjpause. Der hadde vi en riktig hyggelig time omgitt av kaffe og napoleonskaker.

Jeg fant fort ut at Eldar (47), foruten å være en dyktig dirigent, også var en usedvanlig trivelig samtalepartner.

Tidligere kjente koret deg kun som dirigenten vi så vidt kunne se nederst i aulatrappen når vi sang under mottagelsen av de nye studentene på Universitetsplassen. Men nå har du rykket oss nærmere. Blir Adventskonserten en årlig foreteelse mon tro?

- Det håper jeg på. Universitetet er arrangør i dette tilfellet, men jeg har hatt hånd om programmet de to siste årene, og jeg ser absolutt ikke bort fra at AKF kan bli forespurt om å delta neste gang også. Jeg syntes det fungerte veldig bra denne gangen.

Vi var forberedt på å møte en orkesterdirigent og ble litt overrasket over at du taklet koret så bra. Har du mye erfaring som kordirigent?

- Ja, det har jeg, men jeg har aldri hatt jobb som kordirigent. Jeg har blant annet vært musikalsk leder for Ringsakeroperaen siden 1989, og oppført 11 store operaer. Gjennom dette arbeidet har jeg fått mye korerfaring. Men jeg har også oppført Juleoratoriet, Messias og andre store verk med kor og orkester.

Hvordan havnet en gudbrandsdøl på Universitetet i Oslo?

- Jeg er født og oppvokst på Vinstra, men nå har jeg faktisk bodd lenger i Oslo enn jeg bodde der. Jeg studerte orkesterdireksjon og trompet på Musikkhøgskolen. Eneste gudbrandsdøl i begynnelsen, men det kom flere etter hvert. Jeg har egentlig min bakgrunn i korpsmusikken slik mange orkestermusikere har. Spilte også i Gardemusikken på slutten av 70-tallet. Det var nok en tilfeldighet at jeg fikk jobben som dirigent for Universitetets Symfoniorkester i 1999.

Hva jobber du med utenom orkesteret?

- Jeg er freelance dirigent på full tid. Har mange ulike oppdrag, men også flere faste gjengangere som Ringsakeroperaen. Det oppdraget som ligger mitt hjerte nærmest er nok den musikalske ledelsen av Peer Gynt-stevnet. Her leder jeg et orkester med profesjonelle musikere de to første ukene i august. Dette har jeg holdt på med siden 1992. Det er en fantastisk opplevelse, ikke minst fordi det foregår på mitt hjemsted. Men det har slått utrolig godt an og vi får gode internasjonale krefter med oss. Billettene til stevnet går unna som varmt hvetebrød. 13 000 billetter ble revet vekk med en gang de ble lagt ut for salg i oktober i fjor til stevnet nå i år. Dette anbefaler jeg varmt alle AKF'ere å få med seg.

Kjente du noe til Akademisk Korforening fra før av? – og til Hegstad?

- Jeg visste om koret allerede fra tiden på Musikkhøgskolen. Det var et av de gode, store, etablerte korene i Oslo. Hegstad kjente jeg også fra tiden på høgskolen, men jeg hadde ham aldri selv som lærer. Han satt imidlertid i juryen under opptaksprøven til diplomstudiet mitt. Kom med et par snille spørsmål som jeg ikke svarte særlig godt på. Jeg har stor respekt for Hegstad. Han har vært et stort forbilde for så mange. Han har så utrolig fin og presis teknikk når han dirigerer.

I fjor fikk koret en ny dirigent, Gjermund Bjørklund, en verdig arvtager etter Hegstad. Kjenner dere noe til hverandre?

- Nei, jeg kjenner ikke Bjørklund, men jeg har hørt mye positivt om ham. Jeg kan gjerne tenke meg å bli nærmere kjent både med ham og koret.

Tilbake til adventskonserten. Du hadde en god kommunikasjon med koret. Vi reagerte positivt på måten du ledet oss på. Merket du det?

- Ja, det merket jeg. Jeg følte det som en utfordring å skulle dirigere dere. Jeg var spent, kjente jo ingen i koret. Jeg merket også at dere var litt skeptiske i begynnelsen. Kunne denne karen noe om kor da? Men vi fikk fort kontakt. Da visste jeg det ville gå bra. Dessuten hadde dere en meget dyktig pianist. Han var gull verdt. Konserten i Aulaen var kjempemoro for meg også. Dere var flinke. Mye kraft - og så sang dere "Mitt hjerte alltid vanker" så følsomt og nydelig. Slik den skal være.

Er du alltid så entusiastisk når du dirigerer?

- Ja, ikke på øvelser selvfølgelig, men alltid på konserter. Amatørmusikere og -sangere har sin store styrke i at dere er så entusiastiske i forhold til musikken. Og det bruker jeg bevisst. Men jeg merket at jeg ble ekstra ivrig i Aulaen fordi det fungerte så fint.

Det er alltid spennende med nye dirigenter. Det gir muligheten for å skape et nytt rom i møtet mellom dirigent og kor. Flere av oss følte at det skjedde under Adventskonserten. Personlig har jeg aldri hatt så stor glede av å synge "Deilig er jorden". Så det er et kompliment til deg.

Har du til slutt noen gode råd å komme med til koret?

- Ingen gode råd, men heller et ønske om mer samarbeid i fremtiden. Vi vurderer blant annet å fremføre orkesterversjonen av en opera til neste år. Kanskje vi kunne få til et samarbeid der? Det hadde vært veldig hyggelig....

.....sier Eldar Nilsen i det vi forlater Halvorsen og alle kakene. Jeg vender nesen tilbake mot mine departementale oppgaver – et varmt og hyggelig minne rikere.

Inger

VÅRENS PROGRAM 2005 KONSERT 26. APRIL

“Hymn to St. Cecilia” av E. Benjamin Britten (1913 - 1976)

Dette stykket ble skrevet under Benjamin Brittens skipsreise hjem til England, fra et forlenget opphold i Amerika i 1942. Den første delen hadde blitt borte ved tollkontrollen i New York, og dette måtte skrives om igjen etter hukommelsen! Stykket ble første gang fremført i 1942 på St.Cecilians dag (22. november), som også var Brittens 29-årsdag. Det var derfor naturlig for ham å ønske å skrive noe til ære for Den Hellige Cecilia. Han hadde uttrykt ønske om dette siden 1935, men fant ikke en passende tekst før i 1940, skrevet av poeten W.H.Auden.

W.H.Auden fikk Kongens fortjenestemedalje for diktning i 1937. Han skrev tre dikt til ære for St.Cecilians dag, som Britten brukte i "Hymn to St.Cecilia". Britten brukte også senere flere av Audens stykker i sin musikk.

Britten var anerkjent for mange fremragende stykker, men slet med depresjoner og manglende selvtillit det meste av livet.

Stykket er skrevet for fem soloister: to sopranstemmer, en mezzosopran, en tenor og en bass. Det er et a cappella-stykke beskrevet som "double entendre", med musikk og lyrikk som er estetisk, spirituell, uskyldig og likevel sensuell, også erotisk til tider.

Flere andre har også laget tekst/poesi og musikk til St.Cecilians ære, blant andre Henry Purcell, John Blow (Purcells lærer), Georg Friedrich Händel, Thomas Tomkins og Herbert Howells, sistnevntes versjon skrevet i 1961.

St. Cecilia (Den hellige), regnes som kirkemusikkens beskytter. Ifølge legenden fra 400-tallet var Cecilia en fornem romersk jomfru som overtalte sin hedenske brudgom Valerianus til å bli kristen. De skal siden ha levd i jomfruelig ekteskap. Etter en forfølgelse ble begge martyrer. Cecilias angivelige lik ble bisatt i Roma. Sarkofagen hennes ble funnet på 1500-tallet ved utgravninger. Den Hellige Cecilias festdag er 22. november. Den ble første gang registrert feiret i Frankrike i 1570, siden fastsatt som årlig offisiell festival i 1683 av The Musical Society i London.

Oppfatningen av Cecilia som musikkens helgen skyldes muligens en misforståelse av et uttrykk i hennes martyrakter og hun har siden 1500-tallet blitt fremstilt i kunsten som spillende på orgel. Noen påstår også at hun oppfant dette instrumentet.

På 1800-tallet fikk en "Cecilia-bevegelse" som formål å fremheve viktighet og bruk av a cappella sang i kirken, først i Tyskland, senere spredte dette seg i Europa.

Det er senere blitt bekreftet av historikere at Valerian var en kristen martyr, men Cecilia var trolig kun en myte og ikke en ekte person.

“Petite Messe Solennelle” av Gioacchino Rossini (1792 - 1868)

Rossini huskes først og fremst for sitt bidrag til italiensk opera. "Petite Messe Solennelle" ble komponert i 1863, opprinnelig skrevet for tolv stemmer, to pianoer og et harmonium. Senere ble det lagt til orkester av Rossini.

“Petite Messe Solennelle” regnes for å være hovedverket i Rossinis “Péchés de Vieillesse” (direkte oversatt fra fransk: alderdommens synder) og ifølge ham selv hans “Last mortal sin of my old age”.

Verket er skrevet til grevinne Louise Pillett Will og ble fremført første gang 14. mars 1864 i hennes eget kapell. Dette verket regnes som et av Rossinis fremste og beste stykker i forbindelse med hans kommende pensjonisttilværelse. Det ble ikke fremført offentlig før året etter at han døde. I 1869 ble det fremført ved Théâtre Italien. Det må sies at tittelen er noe misvisende da det verken er lite (petite) eller alvorlig/høytidelig (solennelle). Stykket varer vel over en time og har til tross for religiøse tekster en operastil som også finnes i hans "Stabat Mater" fra 20 år tidligere. Musikken går fra dempet og intenst til høylytt, ivrig og livlig, med mye musikk og rytmisk vitalitet som Rossini nettopp ble berømt for.

Rossini må ha hatt forholdsvis stor selvtillit i forhold til å komponere musikk til tekster - "Show me a laundry list and I will set it to music". Kanskje har ikke alle tekstenes innhold kommet til uttrykk fullt så sterkt som i Petite Messe Solennelles "Christe Eleison" og "Agnus Dei", men det blir aldri kjedelig eller rutinemessig å lytte til. For Rossini skulle musikken (både å høre og komponere den?) være til glede : "Delight must be the aim of this art".

“Totus Tuus”, av Gorecki.

“Totus Tuus” ble også fremført på Allehelgenskonserten høsten 2004.

Katja

Påminnelse

Jeg mottar en del kapper som helt klart burde ha vært rensset. Derfor vil jeg gjerne minne alle om at kapper som leveres tilbake, må være rensset først. Fint om dere sier fra til passive medlemmer, og ikke tar imot kapper som ikke er rene. Renseregningen vil i fremtiden bli trukket fra kappedepositumet.

Anne Lund Hus
Kappeforvalter

”Musikkskole”

Gjermund har funnet denne listen med aktuelle ord og uttrykk innen musikken. Den vil nok være til god hjelp for de av oss som ikke har spilt et instrument i mange år! Nå slipper vi i alle fall å klø oss i hodet, og lure på hva de ulike uttrykkene betyr. Jeg vil oppfordre alle til å ta vare på disse sidene slik at de kan brukes flere ganger.

Hastighet

Adagio	langsomt
Agitato	opprørt
Allegretto	ikke så hurtig som allegro
Allegro	muntert, hurtig, livlig
Andante	gående, rolig bevegelse
Andantino	litt hurtigere enn andante
Grave	tungt, alvorlig, verdig, meget langsomt
Largo	bredt, meget langsomt
Larghetto	ikke så langsomt som largo
Largamente	som largo
Lento	langsomt, mellom andante og largo
Moderato	måtelig hurtig, ofte som allegro moderato o. l.
Presto	hurtig
Prestissimo	så hurtig som mulig
Vivace, vivo	livlig

Til disse hastighetsbestemmelser føyes forklarende tilleggsord, f. eks. adagio molto (molto = meget), allegro ma non troppo (ma non troppo = men ikke for meget), piu allegro (piu = mer), meno allegro (meno = mindre) assai = meget

Endringer av hastighet

Accelerando	gradvishurtigere tempo
Ad libitum	etter behag, dvs. tempo bestemmes av utøveren
A piacere	som ad libitum
Allargando	gradvis bredere
A tempo	i tempo, tilbake til foregående tempo
Calando	gradvis avtagende, både i styrke og tempo
Doppiomovimento	dobbelt tempo
L'istessotempo	brukes av og til ved forandring av taktart og betyr da "samme tempo", dvs hvert grunnslag, telleenheten, har samme tempo i de to taktarter.
Mancando	gradvis avtagende, både i styrke og tempo
Menomosso	mindre beveget, langsommere
Morendo	hendøende
Perdendosi	svinnende, hendøende
Piumosso	mer beveget, hurtigere
Poco a poco	gradvis
Rallentando (rall.)	gradvislangsommere
Ritardando (rit.)	gradvis langsommere
Ritenuto (rit.)	tilbakeholdt, langsommere
Smorzando	hendøende
Stretto	økende tempo

Stringendo (string.)	økende tempo
Tempoprimo	som det opprinnelige tempo
Tempogiusto	i nøyaktig tempo, oftest i betydningen: tempo som er tilpasset komposisjonens karakter.
Temporubato	"røvet" tempo, dvs. at det er en viss subjektiv frihet innenfor komposisjonens strenge tempo, ofte bare i melodien, men av og til både i melodi- og akkompagnementsstemmer.

Styrkegrader (dynamikk).

ff (fortissimo)	meget sterkt (Også fff og ffff brukes)
f (forte)	sterkt
mf (mezzoforte)	middels sterkt
mp (mezzopiano)	middels svakt
p (piano)	Svakt
pp (pianissimo)	meget svakt (Også ppp og pppp brukes)

Dynamiske modifikasjoner

sfz. (sforzato, sforzando)	sterkere betont
fz (forzato)	sterkere betont
fp (fortepiano)	sterkt og like etterpå svakt
piu p	Svakere
piu f	Sterkere
meno p	mindre svakt
meno f	mindre sterkt
crescendo (cresc.)	sterkere etter hvert. Uttrykkes også med tegnet < Andre uttrykk som dekker det samme, er poco a poco piu f (poco = litt), sempre piu f (sempre = alltid, stadig).
decrescendo (decresc.)	svakere etter hvert. Uttrykkes også med tegnet > . Andre uttrykk som dekker det samme, er diminuendo (dim.), poco a poco piu p, sempre meno f.
rinforzando (rzf. el. rf.)	plutselig sterkere, kort crescendo

Utførelse og andre uttrykk

A, al	til, fram til, i
A cappella	i kapellstil, dvs. sang uten instrumentalledsagelse
Affettuoso	Lidelsesfullt
Agettuoso	Hengivent
Agitato	urolig, heftig, opprørt, lidenskapelig
Aksent (accent)	trykk på enkelte toner eller akkorder
Allabreve (C)	betyr oftest at halvnoten er telleenhet
Amabile	elskverdig, innsmigrende
Amore, conamore	kjærlighet, med kjærlighet
Ancora (unavolta)	igjen, en gang til
Animato, conanima	sjelfullt, med liv
Appassionato	Lidenskapelig
Arco, colarco	bue, med buen
Arpeggio	Harpeliknende, dvs. at akkorden brytes
Assai	Meget
Attacca	«angrep», dvs. man spiller rett videre fra et avsnitt (sats) til et annet uten pause
Ben	godt, riktig
Bis	en gang til, to ganger, dss da capo

Bocchiusa (con)	med lukket munn, dvs. nynning eller liknende, meget brukt i kor
Brillante	briljant, strålende
Brio (con)	liv, munterhet (med)
Cantabile	sangbart, syngende
Capriccioso	Lunefullt
Collaparte, collavoce	sammen med partiet, stemmen, dvs. at akkopagnementsstemmene følger solostemmen
Comodo	bekvent, makelig
Con, col	med, sammen med
Da, dal	fra
Da capo	ovenfra, fra begynnelsen (capo = hode), også: en gang til
Dal seggno	fra tegnet
Deciso	bestemt
Divisi	delt (på flere)
Dolce	mykt, bløtt, blidt
Dolente, doloroso	vemodig, klagende
Ed	og
Elegie, elegisk	klagesang, klagende
Energico	energisk
Espressivo	uttrykksfullt
Fermate	hviletegn som settes over toner, pauser eller taktstreker. Hvor lang pausen blir, er avhengig av stykkets tempo og karakter. Brukes også for å markere strofeslutt
Finale	slutt, slutning
Funebre, marchefunebre	sørgelig, sørgemarsj
Fuoco (con)	ild (med)
Furioso	rasende
Giocoso	sparkende, glad
Giusto	rett, riktig, nøyaktig
Glissando	glidende
Grazioso	yndig, grasiøst
Gusto (con)	smak (med)
Impetuoso	heftig
Impromptu	uten forberedelse, på stående fot, improvisasjon
Legato	bundet, uttrykkes med en bue over notene
Leggiero	lett
Loco	på stedet, dvs. tonene spilles som notert, ikke 8va
Lugubre	sørgelig, klagende
Lusingando	ømt, innsmigrende
Ma	men
Maestoso	majestetisk
Marcato	markert, hver tone aksentuert
Meno	mindre
Molto	meget
Mosso (piu)	beveget (mer)
Moto (con)	bevegelse (med)
m. d. (manodestra, main droite)	høyre hånd
m.g. (main gauche)	venstre hånd
m.s. (mano sinistra)	venstre hånd
Non	ikke
Ossia	eller
Ottava (8va)	oktav, dvs. spilles en oktav høyere enn notert
Ottava basso	bassoktav, dvs. spilles en oktav dypere enn notert

Parlando	talende
Piu	mer
Pizzicato (pizz.)	«knipse med fingeren» (på strengeinstrumenter)
Poco	litt
Poi	deretter
Portamento	bærende, en spesiell måte å synge på, hvor stemmen glir uten overgang fra tone til tone, brukes ofte feilaktig i betydningen portato
Portato	«båret», en mellomting mellom legato og staccato
Quasi	nesten som
Risoluto	resolutt, bestemt
Rubato	ujevnt tempo
Scherzo, scherzando	spøk, spøkefullt
Segue	likedan, nå følger
Semplice	enkelt, liketil
Sempre	alltid, stadig
Senza	uten
Sostenuto	utholdt
Sotto	dempet
Spiccato	tydelig atskilt, buen løftes for hver ny tone
Spirito (con)	ånd (med)
Staccato	adskilt, forkortet tone
Subito, voltisubito (V.S.)	plutselig, vend straks, «snu bladet hurtig»
Tacet	tier, dvs. den respektive stemme har pause
Tenerpizz	ømh
Tenuto	utholdt
Tranquillo	rolig
Transponere	føre over til andre tonearter
Tre corde	tre strenger, dvs. uten venstre pedal på klaver
Tremolo	gjenta så hurtig som mulig; kan også bety skjelvende
Troppo	for meget
Tutti	alle, i motsetning til solo
Un, una	en
Unacorda	en streng, dvs. bruk venstre pedal på klaver
Unison	enslydende, dvs. alle spiller eller synger det samme
Vibrato, vibrere	skjelving, skjelve
Vox, voce	røst, stemme

Om uttalen: g uttales omtrent som norsk g foran a, o og u, samt foran de fleste konsonanter, men foran e og i uttales den som dzj, altså largo = [largo], larghetto = [largetto], men giusto = [dzjusto]. C uttales som norsk k foran a, o og u, samt foran konsonanter, ellers uttales den som tsj, altså capo = [kapo], con = [kån], men vivace = [vivatsje]. Merk at gh alltid uttales som g og ch som k. Con bocca chiusa = [kån båkka kiusa).